7/3073
606

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.19.0.APK.0.22.0.00.02/0012/ 1302/13852 15 ARALIK 2000

KONU: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 30.11.2000 tarih ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/3073-7831/19206 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız eki Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mustafa Niyazi YANMAZ'a ait yazılı soru önergesi cevaplandırılarak ekte sunulmuştur

Bilgilirinize arzederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı

EKLER :
EK-1 1 Adet Cevap Metni
(2 Sayfa)

7/3073 -4-

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA NİYAZİ YANMAZ'IN 7/3073-7831 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

SORU-Dünyadaki büyük sanayi hamlesinin ülkemizde de yansımaları görülmüş, sektörün en önemli dallarından olan Çimento sektöründe de önemli gelişmeler olmuştur.

Ancak, bu gelişme yoğun bir çevre kirliliğini de beraberinde getirmiştir. Şanlıurfa'mızdaki çimento fabrikası da çıkardığı zehirli atıklarla, özellikle 9 köy ve Karaköprü beldesi sakinlerinin sağlıkları ve yetiştirdikleri ürünler üzerinde son derece olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Çevre Müdürlüğü yetkililerince filtre sistemlerinin yetersizliği tespit edilmiş ve 99 yılı içinde defaatle ikaz edilerek ceza kesilmiştir.

Bakanlığınız bu durumun önüne geçmek için ne gibi çalışmalar yapmaktadır?

CEVAP-Tozlu maddeler kullanarak üretim yapan çimento fabrikalarının en önemli hava kirletici maddesi bacalarından atmosfere verilen toz emisyonudur. Ülkemizde 19'u öğütme, paketleme tesisi olmak üzere toplam 58 adet çimento fabrikası faaliyette bulunmaktadır.

Hava kirliliğinin kontrol altına alınmasına ilişkin düzenlemeler 02 Kasım 1986 tarih ve 19269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği ile getirilmiştir. Bu yönetmeliğe göre; çimento fabrikaları emisyon iznine tabii tesisler olup, kirletici vasfı yüksek tesisler için adı geçen yönetmelikte (Yönetmelik EK-7.3.6) ve çimento fabrikalarından kaynaklanan hava kirlilik yükünün azaltılması maksadıyla 10 Şubat 1993 tarihinde Çevre Bakanlığı ve çimento fabrikalarını temsilen Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği arasında imzalanan "Çimento Sanayi Çevre Deklarasyonu"nda belirtilen esas ve standartlara uymak zorundadırlar. Deklarasyon kapsamında tüm çimento fabrikaları Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Şanlıurfa Çimento Fabrikasının Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği ile Çimento Sanayi Çevre Deklarasyonuna uyumun değerlendirilmesi için 20 Ekim 2000 tarih ve 4479-11615 sayılı yazımız, Kalite ve Yapı Malzemeleri Sanayi ve Pazarlama Çimento İşletmecilik A.Ş.'ne gönderilerek ilgili fabrikadan bilgi istenmiştir.

7/3073 -5-
608

Yazımıza istinaden Şanlıurfa Çimento Sanayi T.A.Ş.'nden Bakanlığımıza gönderilen Kasım 2000 tarihli cevabi yazı ve eklerinin incelenmesinden; tesiste mevcut 7 adet ünite bacasından atmosfere verilen toz emisyonlarının kontrol edilmesi için elektrofiltre ve torbalı filtrelerin mevcut olduğu ve bu ünite bacalarında Kasım 1994 tarihi itibariyle yapılan toz emisyon ölçüm sonuçlarından, "Çimento Sanayi Çevre Deklarasyonu" ile elektrofiltre bacaları için getirilen 120mg/Nm3, torbalı filtre bacaları için getirilen 75mg/Nm3 toz emisyon sınır değerlerinin sağlandığı anlaşılmaktadır. Ancak, Emisyon iznine tabi tesisler, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin 22 nci maddesi kapsamında periyodik olarak (iki yıl aralarla) baca gazı emisyon ölçümlerini yaptırmak ve sınır değerleri sağladığını teyit etmek zorundadırlar.

Bu bağlamda; fabrikanın ilgili Çevre Mevzuatına uyumlu çalışmasının temini için Valiliğe bir yazı gönderilerek, soru önergesinde belirtilen şikayetin şimdiye kadar konu ile ilgili yapılan çalışmalar çerçevesinde değerlendirilmesi ve görüşlerinin Bakanlığımıza bildirilmesi, Ayrıca;

1-Sözkonusu çimento fabrikasının atmosfere açılan tüm ünite bacalarında Yönetmeliğin 22. maddesi kapsamında üretime bağlı olarak çıkabilecek emisyonların (toz ve/veya gaz) Bakanlığımızca uygun görülen uzman bir kuruluşa (TÜBİTAK, Üniversitelerin ilgili bölümleri, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği Kalite ve Çevre Kontrol Müdürlüğü gibi) ölçtürülmesi ve emisyon raporunun hazırlatılması ve emisyon izninin biran önce alınması için gerekli uyarının yapılması,

2-Fabrikada mevcut olan elektrik yükü ile çöktürme yapan elektrofiltrelerin, enerji dalgalanmaları ve kesilmelerinden ve/veya işletme koşullarına bağlı olarak ani karbonmonoksit yükselmelerinden etkilenerek devreden çıkması sonucu oluşacak yoğun toz emisyonlarına meydan verilmemesi için alınabilecek asgari tedbirlerin aldırılması,

3-Valilikce aylık yapılan denetimlerde; fabrikada mevcut sürekli toz emisyon ölçümü yapan cihaz çıktılarının incelenerek 120 mg/Nm3 toz emisyon sınır değerinin sağlanıp sağlanmadığının kontrol edilmesi, sınır değerin aşılmış olması halinde nedenlerinin açıklanmasının istenmesi ve Bakanlığımıza periyodik olarak bilgi verilmesi, istenmiştir.